

**Інформаційний бюлетень
про стан поверхневих вод басейнів річок Дністер, Прут та Сірет
за 2016 рік**

Оцінка якісного стану здійснювалась згідно «**Методики екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями**».

1. Басейн р. Дністер.

Протягом 2016 року лабораторіями Держводагентства України якісний стан поверхневих вод басену р. Дністер досліджувався в 54-х створах. З них: 19 створів розташовано в основному руслі річки, а 35 створів розташовано на 26-ти притоках.

Серед загальної кількості створів 11 розташовано в місцях забору води для питних потреб, 4 – для сільсько-господарських та технічних потреб та 7 – транскордонних створів.

Загальна характеристика якісного стану.

Відповідно до результатів лабораторних досліджень та проведеної на їх основі оцінки якісного стану за нагіршими показниками протягом 2016 року, в переважній більшості створів - 80,8 % поверхневі води р. Дністер належали до чистих, а 19,14 % до забруднених.

У 2015 році відсоток чистих вод складав 86,7 %, а забруднених 14,9 %, що свідчить про збільшення у звітному році на 4,24 % поверхневих вод які характеризуються як забруднені.

До основних чинників, що вплинув на формування вищезазначеної тенденції, слід віднести гідрометеорологічний чинник – 2016 рік був маловодним та посушливим.

Згідно даних лабораторних досліджень найбільш брудними водними об'єктами у 2016 році були наступні (оцінка за найгіршими значеннями показників):

- с. Кучургани (солонуваті, бета-мезогалинні, брудні)
- р. Тисмениця, м. Дрогобич (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. Саджава, м. Долина (прісні, гіпогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. Кучурган, с. Степанівка (солонуваті, бета-мезогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. Ягорлик с.Артирівка (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. Окни, с. Лабушне (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. Білоч, с. Шершенці (солонуваті, бета-мезогалинні евтрофні, забруднені).

Поверхневі води р. Дністер в даних створах знаходяться під антропогенним тиском підприємств: р. Тисмениця (Дрогобицький промисловий вузол); р. Саджава (ТЗОВ «Уніплит») та р. Кучурган (приймає стоки Одеського консервного заводу дитячого харчування розташованого в с. Степанівка (входить до холдингу «Вітмарк-Україна»).

Окрім слід відмітити річку Зубра на території Львівської області в поверхневих водах якої протягом року спостерігався підвищений вміст солей та перевищення гранично-допустимої концентрації іонів-амонію (в середньому 1,6 ГДК). Річка Зубра знаходиться під впливом господарсько-побутових стоків Сихівського району м. Львів. Окрім того, дана притока, як і ствір м. Кам'янець-Подільський, порівняно з іншими, характеризується підвищеними значеннями лужності, що збільшує агресивність води до залізобетонних споруд.

Питні водозабори.

В 11-ти створах питного водопостачання поверхневі води р. Дністер належать до **прісних, гіпогалинних та характеризуються як «чисті» або «добрі»**.

Найбільш забрудненим питним водозабором, залишається водозабір м. Одеса в смт. Біляївка. При цьому, в даному створі спостерігається первне погіршення по показникам кисневого режиму, в порівнянні з 2015 роком.

Пріоритетними забруднюючими речовинами у створах питних водозаборів були показники кисневого режиму (БСК та ХСК); показник жорсткості та вміст завислих речовин, що в певній мірі відображає тенденцію 2015 року, та є характерним для р. Дністра.

Прикордонні пункти.

На р. Дністер розташовано 7 транскордонних пунктів спостереження. Три з них, а саме: с. Наславча, м. Могилів-Подільський та с. Цикинівка до входу дністровських вод на територію Республіки Молдова та 4 на притоках Дністра на території Одеської області – після виходу.

Аналіз якісного стану показав, що у створах с. Наславча, м. Могилів-Подільський та с. Циківка води характеризуються як **прісні, гіпогалинні, мезотрофні, чисті**. Протягом звітного періоду в даних створах фактів перевищення норм ГДК для води водойм загально-господарського призначення виявлено не було. Вода – м'яка.

Щодо транскордонних створів на території Одеської області – вони відносяться до найбільш забруднених в басейні річки:

- р. **Окни**, с. Лабушне (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. **Ягорлик**, с. Артирівка (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. **Кучурган**, с. Степанівка (солонуваті, бета-мезогалинні, евтрофні, забруднені)
- р. **Білоч**, с. Шершенці (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені);
- р. **Білоч**, с. Шершенці (прісні, олігогалинні, евтрофні, забруднені).

2. Басейн р. Дунай.

В басейні р. Дунай, спостереження проводились на її лівих притоках - рр. Прут та Сірет в 10 створах. З них, 3-ри створи питного водопостачання та 4 – транскордонних.

В усіх створах, води характеризуються як прісні, гіпогалинні, мезотрофні, чисті протягом досліджуваного періоду. Виключення становить, як і у випадку з р. Дністер, незначне погіршення по органолептичним показникам – зменшення прозорості води, підвищений вміст завислих речовин.

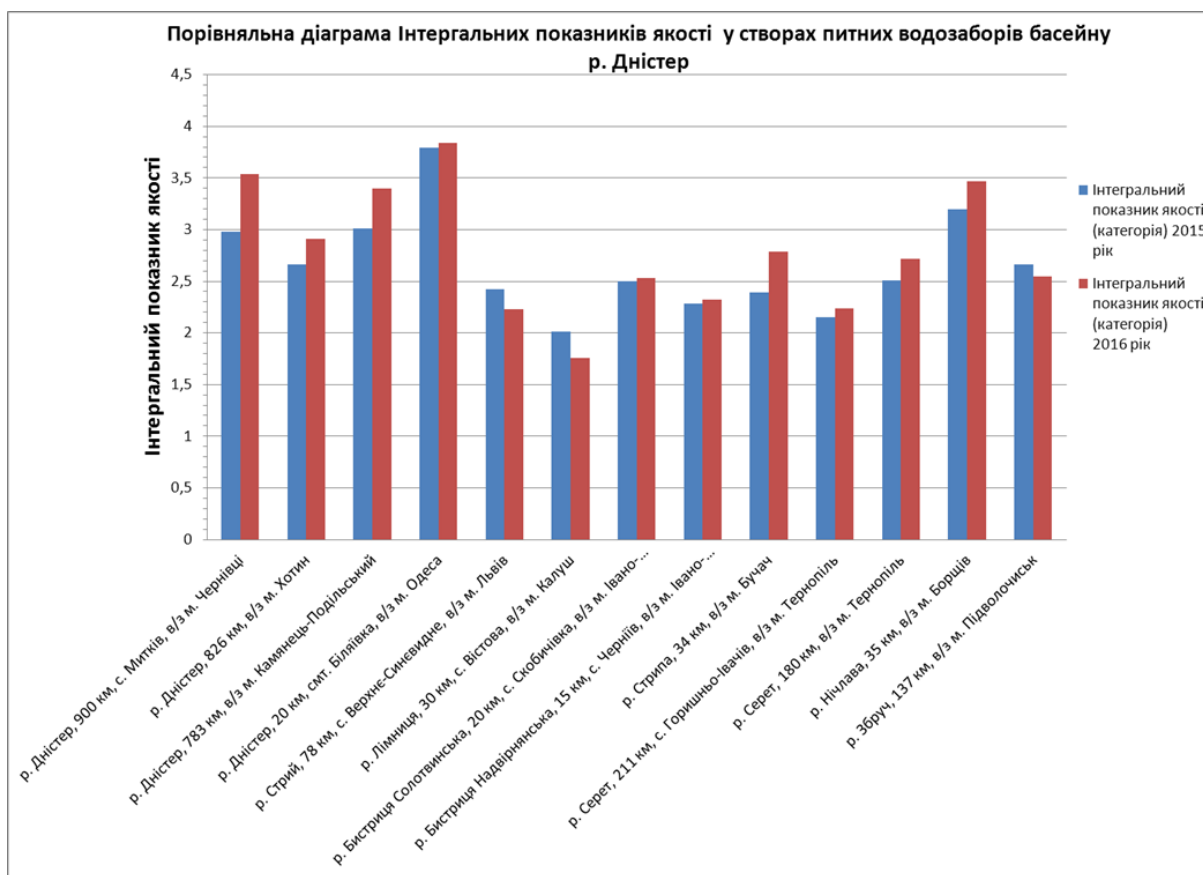
3. Висновки:

Аналіз гідрохімічних даних в басейні річки Дністер за 2016 рік виявив певне погіршення якісних характеристик поверхневих вод у нижній частині Дністра.

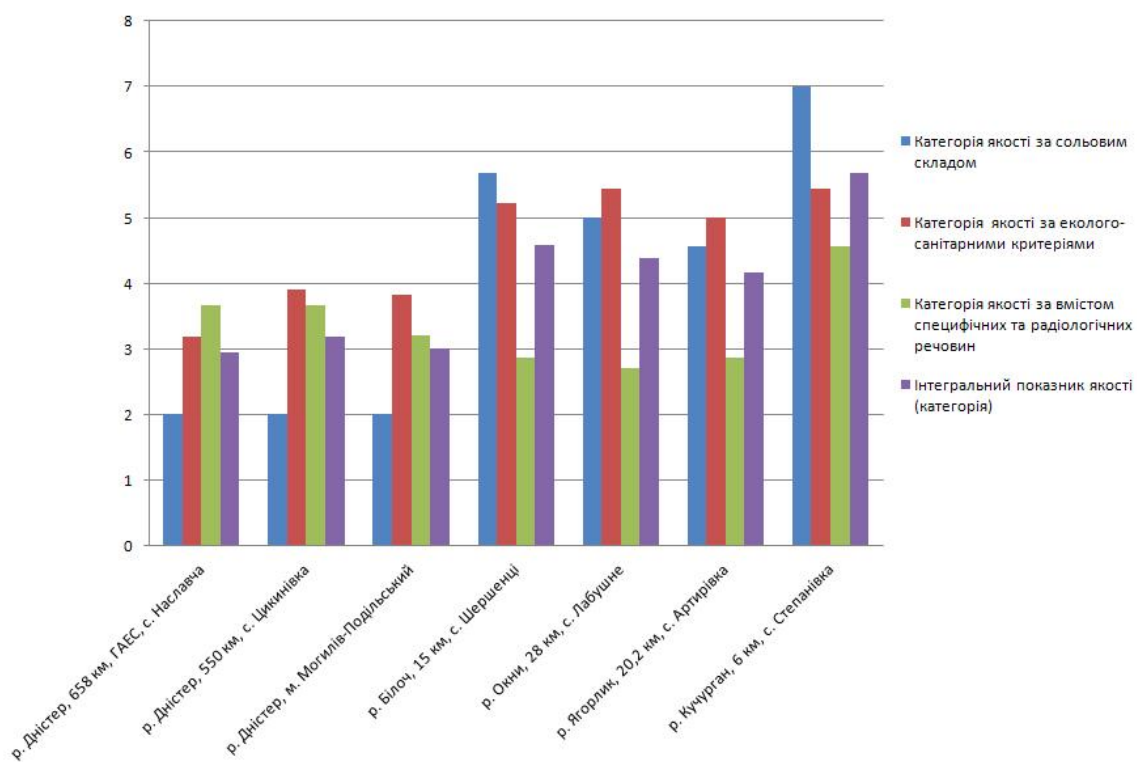
Основним фактором загального погіршення якісного стану у звітному році став фактор антропогенного забруднення поряд з впливом маловодного гідрологічного режиму та високих температур.

Порівнюючи дані гідрохімічних досліджень в басейні р. Дністер в місцях питних водозаборів та прикордонних ділянках з аналогічним періодом минулого року, можна зробити висновок про те, що гідрохімічний склад поверхневих вод – стабільний.

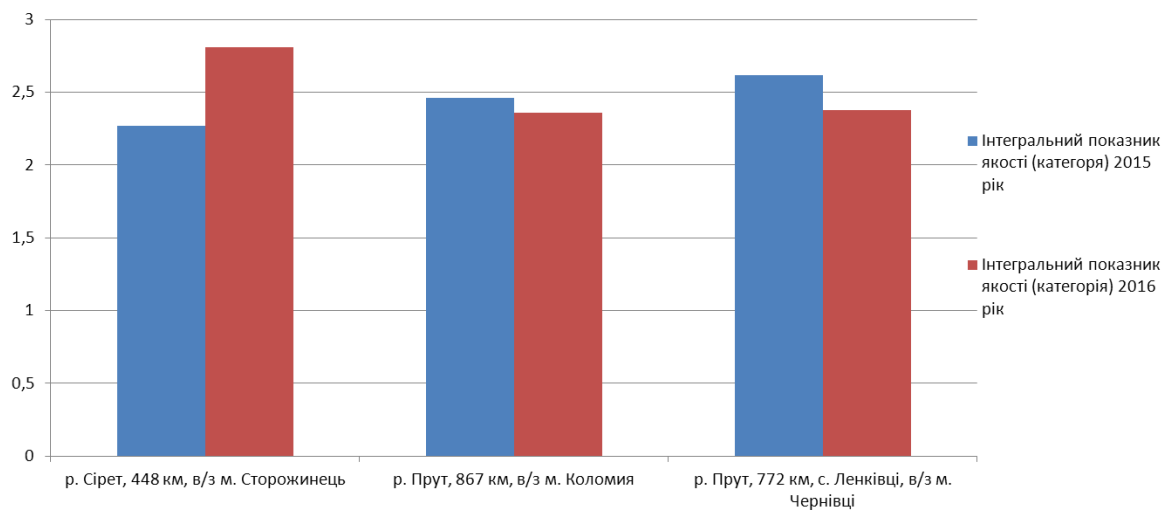
Враховуючи загальну тенденцію якісного стану, постає необхідність в подальшому враховувати вплив на якісний стан таких факторів як зростання температури води та її ступінь агресивності щодо впливу на ГТС. Першочерговими заходами повинні стати питання вирішення забруднення р. Кучурган та р. Саджава та проведення робіт з пониження рівня замуленості ділянок де розташовано питні водозабори м. Хотин та м. Кам'янець-Подільський.

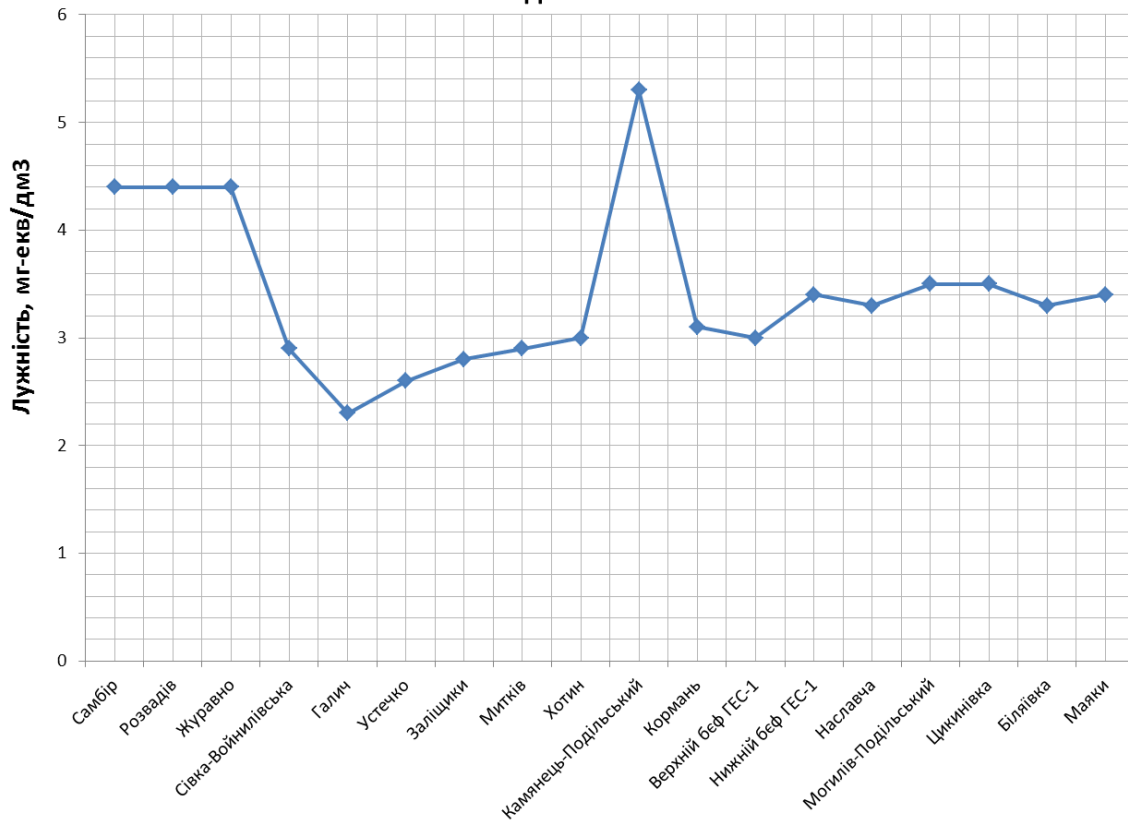
Якісний стан прикордонних вод Дністра у 2016 році

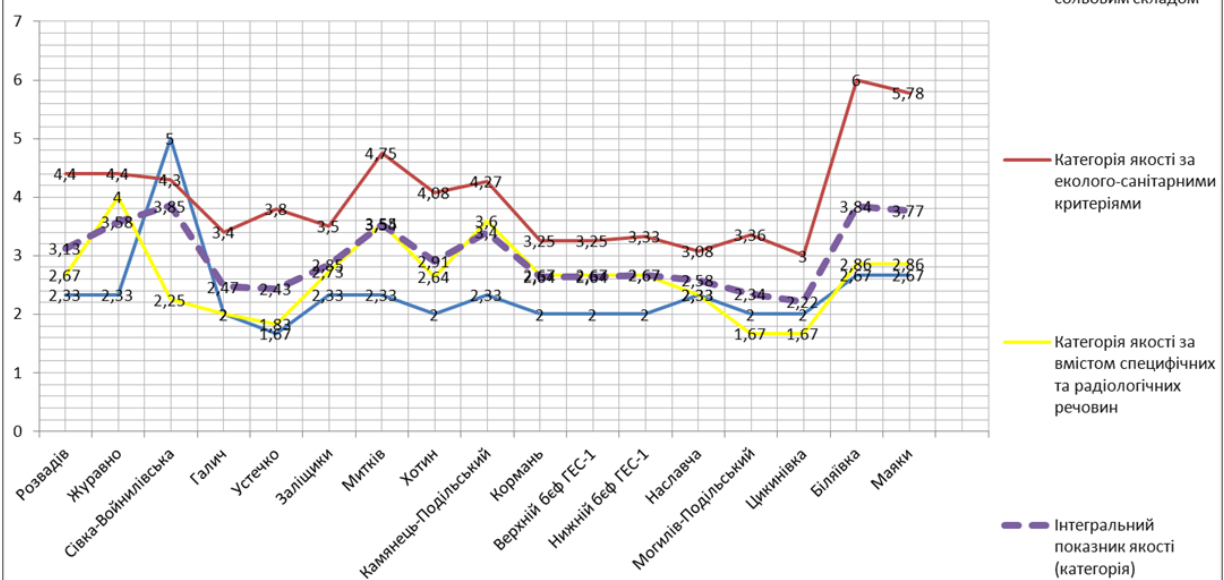
Порівняльна діаграма Інтегральних показників якості в місцях питних водозаборів рр. Сірет та Прут

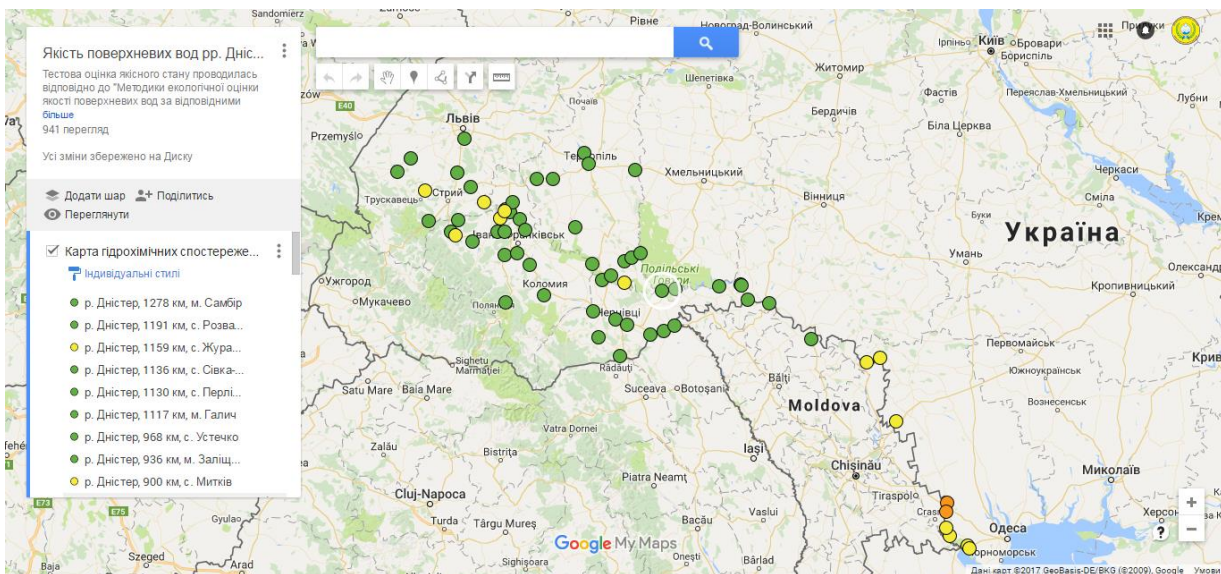
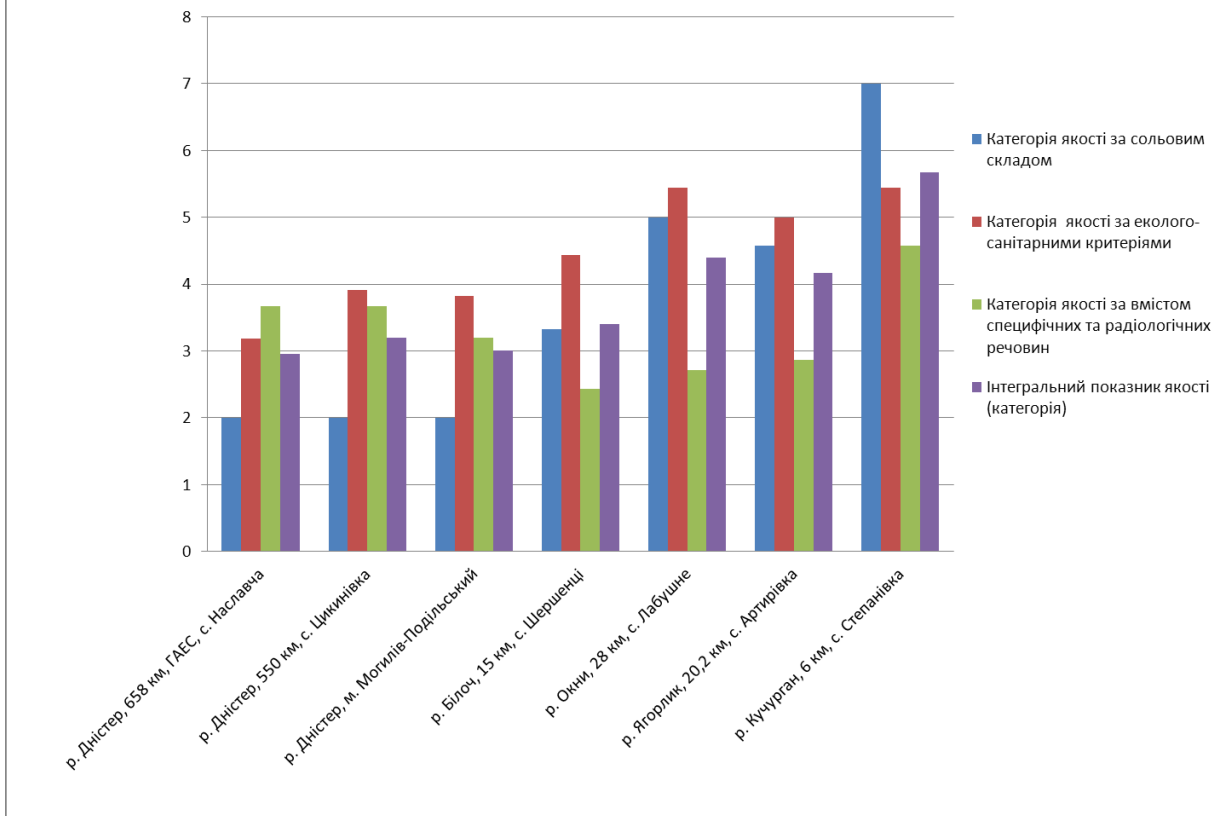
Зміна середньої величини лужності вод Дністра від витoku до впадіння

Динаміка зміни значень категорій якості води р. Дністер від витoku до впадіння

Якісний стан прикордонних вод Дністра у 2016 році

https://www.google.com/maps/d/viewer?hl=uk&authuser=0&mid=zS0OZtIpogIY.kGK3_zZ8G9o4